

عدد : ۱۹ (برنجی سنه) ۱۳ ربيع الاول ۱۳۱۷

جمعه

۹ تموز ۱۳۵۱ افرنجی تموز ۲۱ ۱۸۹۹ (برنجی جلد)

ارتقا

ادرات ، فنون عسکرية و بحرية ،
وتاريخ و تجارت و زراعت و صنايع
و معارف و امور نافعہ و اکتفاي فقراتدن
باحث مصور جريده .

(ارتقا) نك انا سول و مشيره
ايچون بر ستمك ايتونه سي ۲۳
غروشدور . پوسته پولي مقبولدر .
مصانتي بالجله ارباب قلمه آچيقدر . هر الي قلم
موتان يازده ييلير . مركزي باب عالي
بجاده سنده « معلومات » اداره خانه سيدر .

استانبول ايچون نسخه سي : ۱۰ پاره يه در

شمديك جمعه كونلري نشر اولنور

طشره ايچون نسخه سي : ۲۰ پاره يه در

بورهنای شبه قارشی کاشانه آثار .
 دوکر ، ضایار ، متوالی شراره زرين .
 دوش کونش بوتعله افول ایدر کیده رنه ...
 سماده بر طرف پارچه پاچه ، ابر سفید
 احاطه ایش ، او پرانده کف تشار خروش
 سحاب تودملری موجه ناک و دوش ویدوش ؛
 کتشف پلری قورشون بیاضلغنه بدید
 فقط تون جهت غربی قاپلامش اسمر ،
 توصیات خفیه به ثابت و مغرور
 سحاب لکه مسلسل جبال دورادور
 صابیر کورن .. او قدر یکنسیق ، سکونپور
 کونش اوطاظرک آتنده بستیون غالب ؛
 بیاض بلوطلری اوقشار منیای منوری .
 مسای صیفک او دوشیزه روح بخوری
 لب وداعی شمسک آزار - زین - خائب .
 شهبی بادمسای ، مضطرب این مدید
 سیاه بلوطلری تا زده سدن ایلدی چاک ؛
 کوروندی لرزه نما ، صوکره ناکهان چالاک
 شراره پاش ، خون آلوده بر لهیب شدید
 سحاب مغرب اودم بر عظیم وولغندی
 کف جور ابله ، اندفاع ناکله ؛
 عکوس جرفی که بنه به به ، کوی آله
 پویاردی موجه بیضای ابری ؛ ریز ندی
 زمینه بر قوجه نرمتیا که عکسندن
 جبال مور کوروندی ، ترجی ابر سیاه .
 دکرده قمرنی ، مور ، مای حاره لر ... ناکه
 بتون بوعانی ستر ایلدی بردای حزن .
 روی سماکشاده ، غبار رفیق زور
 آفاق قابلامش ؛ بوکبود مذهب
 موج خفنی نرفه کوکولر تشار ایدر .
 قیابر زر مذای او رخسند کوبک .
 دوش جبال ایلدی کونش عمل حضور ؛
 طولوردی ناکهان ، نر افشان و آتشتین
 آفاق غربی بر جوق عود بلند نور .
 اولدی منیا ورنک دکره ، آسمان ، زمین ..
 افق شعله طوغری اوزاعش سحاب لر
 ابر منکشه رنگی آلدی ؛ بتون جبال
 مور کولکله طولدی ؛ سواحلده سرتسر
 پرابسام ، ببه و سبزین ؛ آجاردی بال .
 بخور خواب ابدی دکره آسوده و لطیف
 غایت آبیق ترجی منیالره لب لب ؛
 بربر پریده بنه ، آبیق مای ، یک خفیف
 مور موجه او چاردی ؛ کوی سیم ابله ذهب
 پارلادی بر طرفه ؛ فقط شمس بی قرار
 تا که سمای غربی طوتوشدردی ؛ یک عظیم
 برانفتن اولدی چهره آفاقه خون تار ..
 سوندردی پارچه پارچه اینوب ظل شب مقیم
 ح . ناظم

تحد حال ایلکین میلیرین میلیر

مجموعه ادیبان :

(ارتقا) جریده فیدمه سی محصولات
 خاصه سندن اولان برغزناک :
 بخت سیم بخمر ظلمتدن اوصادنی
 صبح اولماده طالع شام نه یلیم

یشتک مصرع نایسی بنه ارتقانک هفته
 مکتوبنده دیدیکی کی براز بوچورجه !
 اکر بر (در) علاوه اولنورسه معناسنه
 قاریشماق اوزره وزن طوغری بلور دییانلر
 عجبا طوغرومی سولورلر بیله میز .
 ارتقا
 اخطار کزوجه ابله ، اویت دیرلاندینی
 تقدیرده معناسی همپرواز ذکا کز
 اولور . ! صبح اولماده ، دینیه جک
 ایکن ، سو ترتیب اولورق ؛ صبح اولماده
 دینلمش . عفو کز نمی ایدرز .

منقته مکتوبلری

منظر غروب ...

غروب یك سورم . شمعاعات خفیه سی
 قبه میتا قام فلکده بشقه درلو پارلامه
 باشلادی بیوک آطه ناک خریستوس اورمانی
 ایچندن پیدا و ناییدا براوغولتی چیچمه رق تا
 ساحله قدر دو کولور . ساهیه و دیکه بیور .
 اوافاق چاملرک ظل عمودی بر سر و سر
 نکونی ، بر شاقه ناک سایه نمکی قره
 کوزده اوسنایان رقص کردونی ، بر فسک مع
 پوسکول حاصل ایشدیک سیاهی خفیف
 کله طره غمی آکسیدرر . تا اوزاقلردن
 باقیدقجه هیولای تار بشر یکدیکرینه
 یناشوب آجیلور ، و یاخود برلشوب
 قاجبور ظن ایدیلر .

کاه بر آراه آغاچلرک غلام پیدری
 وروندن حصه یاب اولورق آران قارا کلقلری
 ایچندن عیان ونهان اولور . کوز آتک
 (پلاس دورنده) بعضاً تهی بر جفت
 کوتر نازنده خرامک سر پیلوب یاندینی
 حالدو قارشولرنده برکاتکش بهرام صورتمک
 پورکلرینه زخم غم آجق اوزره نظره
 انداز نیاز اولدینی کورور ، کاه بر قاپیون
 چابوقی غائب اولان بر مر سایه داردن
 کورنوب آردی صره برولوله مسلسل
 براقیر ، قولاق آتک دون و بیر و نسندن
 عکس ایدن صدای اسرار انکیز و صلتدن
 صاروب صولان دوداقلرک شایریدستی
 ایشیدر کی اولور ، کاه بر شمسوار غریب
 یوقوشک تا ذرو سندن بردن بره قایه رق
 براز صکره سر نمای ظهور اولور اولماز
 طالوب بانار ، حس و خیال پرووده مشاجر
 اولان برغول ظریف و مهلیک اونه کتی
 بریکتی تمقیب ایدرک برنی اله کچیرمک
 هوسیه بی قرار اولدیفنه حکم ایدر ، کاه

برباده علی العاده قاعده اشجاره طیامش
 رنگ آفادن قنال ایدر کی کورینور .
 فکر ونظر اوزهن کرد باد آتارده طو .
 لاشان ابالسه جتجو سیرتی کوروب
 آکلار . اینته طبیعتک شوهکام محزونده
 نملر اولماز نملر اولماز . بمضاعید قلا نعدن
 متولد بر صدای تیز رفتار اوته ده بری ده
 طولاشدقندن صکره آیانیقولا صیرتلردن
 دیا سقالوسه قدر اینر ، بعضاً بر روی دلا .
 ویز امل سخن فسیح کاشانه قونش بر
 بحر سارا کی مشام خاطره طوقونور
 طوقونماز کوسر ، بعضاً بر شیرینان خومور .
 دیسنی آکدبران بر طرافه آمان آمان کافه
 مساکنت دور دیوارینه جاریه جاریه
 اوزولور قایلر . فقط نیم ایشیتدیم ، کوردیم
 بوسفرلک یاز بلماز . آه ! اوفیسیلدی !
 او احتراز او ترده او آمان محو اولدم ،
 نی بو کوردیسه یایار ، اونم علیهمده
 کزیور ، فرصت بولورسه دیلندن قورتو .
 لهام ندالری بودفمه بنه قباچندن صایلماز .
 اوسپانی قابلیان ، پودرملری بول بول ایدن
 کوزیاشری در حال قورور ، انفجار غضب .
 ناک ندامت اوموز باشلردن صیریلوب
 کچره ، اکر کوردیسه ، سوله مزسه ، آدیر .
 مازسه ، بونک قدر این اولماز ندای حقیق
 وجدانیسی ایشیدلر . نیم احوال قاییه
 بتون بتون بیگانه اولدیف حقدن کما اینتی
 کال تراکتله اسانندن صدور ایدر . آتک
 ایچون غروب یك سورم . ساده غروب
 دکل . حال آشنالغده حق وانصافدن
 آریلیانلری ده سورم . مکتوبچی وضعیدر ،
 پودرلو محارمه قارشی سرفرو ایدر . هر
 کسی دوست بیلیر .

في محاورات یتیه دایر ...

(اولک ایچی - باغچه به قارشی راولطه -
 برایکی قولتوق - کوشده بر قونصول -
 آقشام - اورته ده سفرتمی -)
 موسیو - اوح ! بو آقشامده اوده
 چاقیم ... باقهیم نه مزملر وار ؟ تربه ادیکی ،
 صالاطه لاق ، ویشنه ، یفورتلی بطلیجان ،
 اعلا

مادام - سزک ایچون بورکده سوبلدک .
 - اصابت ! اقدم ، غا زینوده ایچیلور
 اما اوک حال بشقه هم تمیز .. هم راحت ...
 - طبیی اقدم !
 - بردانه چاقیم .. (تولد یروب
 ایچر : بردانه تربه اویکندن دیشلر) فقط
 نه اکشی !
 - اولمشده وار اقدم .
 - بوق .. بوق .. راقی ابله اکشی

شوق قاجانه آفرین کوزلم . آداملر ...
 بزمکی طبیعت صاحبدر اما بن قیمتی ...
 (کولو مسیه رک) البته . بیلیمسک
 قومشولرک بو هفته دو کونی وار . طبیعت
 صاحبی مادامک سکن باسقالیاق ابله کیده جک .
 - (بردانه ده جاقار) نه ؛ البسه
 کی بوق ! نه قدر ایسترسک کوزلم .
 - نه قدر اوله جی ! اوج لیرا ...
 - یکی ! آل (بردانه ده جاقار)
 صیجاق پورکدن برچال بو اولار .
 - قز ایچون ورمیه جکیمسک ؟
 - صحیح ! اکا حاضر آتک ...
 برلیرا یتر دکلگی ...
 - یترماساده روباسنه .. آتاق قاییسی
 فلان ...
 - آل ایکی مجدیه ده ! .. (بردانه
 جاقار) .
 - خدمتچی به براصمه یانمایلمی ؟
 قیز کلدی کله ای او آلی ائتاربه ...
 - آدم ! سنده نه اوله جی ... آل
 شونی ده آکده اوبدور .
 - (چات !)
 - کیم او ؟
 - یوغورنجی !
 - کاه سنی و برک ..
 - یاره ایستورم شمسک .
 - نه قدر مشام ..
 - اونیش اوتوز یاره ...
 - کل آل شو مجدیه بی ...
 - شفا دکل . بزم اوک شومنظره می
 ایچی کوزل ...
 - ایدر . هم روزگار به بیا آقشام
 یوفور یوفور ...
 - ها ! خاطره کلدی ... بو هفته
 مسافرلم کله جک ...
 - مسافر می ؟ فقط مسافر شیلته .
 لرینک یوزلرینی کورمه !
 - نه اولش ؟
 - طاشیدر کی ...
 - نه یایلم ؟
 - براز برشی ویر .. هیچ اولمازسه
 یتاقلق یوز آلهیم .
 - یکی ! (بردانه ده جاقار)
 (قیودن قیصیق برسس : مادام !)
 مادام طیشاری به چیقار کایر ..
 - نه او ؟
 - اوشاق آتاق ایستورمش ! ..
 - صباح ! (بردانه ده جاقار)
 - صباح دیکه ! حریفک دیرت کوندور
 یوزندن دوشنرینک پارچه اولور . ویری

وریکتون ...

— آل ...

— حاضر یارمه وار . خدمت چکنکی

دهور .

— آل .

— شی ! ای خاطر مه کلدی ...

قبزک مکتب پارمسی .

— آل ... (بردانه دها جاقار)

(یوز براز آسلیور)

— (قیز ! اونو کی ورکی ده قیزارت !)

ای ! ای قیز اما براز ساراسق ! هله یکه

عقلی ابرمور .

— آشی نه اولدی ؟ ..

— صحیح ! اونوندم . بوکون درلو

پیشیر . موسو سور دبدم . یوق دیدی .

البته سکا پیشیر دینه نک بریلدیکی وار

دبدم .

— عکسی کی .. آرقه سندن کور یوق .

دیسوئی ... دبدم که :

— اودون ایله پیشیر ... بیلسه که

موسو .. عکسی حریف بنجه اوغراشیور .

اودون ده یوق دیدی ... آرتق قیزدم ..

— (بردها جاقار و قیزارمه باشلار)

آبول هبسی آیتیر ... سن صوص

دبدم ... طور دی طور دی ده نه بیسه

بکنیر سکت ؟

— (جاقار کن) نه دیدی ؟

— قاب یوق ! دیدی ...

— نه دن ؟

— هبسی قالاچی به ورمش .

— (بردانه دها جاقار) صکره ؟

— بنده قیزدم ...

— (جاقار) ای ! ..

— ای مینی بو ... قوغدم ...

— چوق ایی آیتشک ... سن ده

شمدی اوله کدن جیق زرا عواوله جقم ...

ایچدیکم یوزاغمه دیزیلدی ...

§

مقری کویندن :

مهتاب ! فقط نه درلو بر مهتاب !

قری وارده دیاپی وارده ساحلی شیقری .

باده کشی . زورق - وادی . خواننده سی .

سازنده سی وار . کیجه مفرح ! بتون

قالامش قوی . فاربرونی . قاضی کوی قیسی

آطهرک کومه سی . آماتولی یالیدی ایی

اوج کونک قالای ضیاسی آکدرر

صورته یارلیور . اوله بیلیر . طبیعتک

خنده و زلفاقت اولدنی شوبله بر زمانده

قییده کی سالاشلردن برنه یاسلانه رق

ساعتلرجه یارلانده بولونه بیلیر . حرارت

مجرم ایدرسه آنکه ده چارمسی وار . دکن

حافنه کیدر . آنلار . سورلک نوازش کبود

و نمکبی ایله دفع خار ایدر . فقط ایلمک

بستانی داستانی دیکه مکدن وقت بولانه

عشق اولسون . برنه عرصه در دینه بیلیم

نه قدر بر صانیلمش . صکره سر برده سرارده

محفوظ اولان بدغیب معنوی او عرصه نک

برقمعی لدوسه بدیرمش . برقمعی فلان عیش

دیرکن . ملاحالی صالحک شیخ کشتی

میدانه جمع ایتدیکی طاق طاقه محله کبرا

وصغراسی محاوراته بکر بر مصاحبه شنباه

بول آجیلیر . جمله سی برر برر اورتبه

دوکسولوب برقمعی علانه دارانجه

طوبلانه رق عمنه نقل ایدیلور . دیگر

قشید . طوت سیلکیتسندن صکره

کلنرک ایکه زک بوف ! بوف ! دبه توفنی

سیلکه سیلکه ایری دانه لری بر اورد

دهان اشها ایلدکرنی آکبرر صورته

سمنر جه غائب اولور . شمندر فنافلات

بومه سی هیچ . راقان بوکور لیلی قلیات

خود اندیشه دن آرتق یقیدق . نیازوده

آقتریلردن برینک کیسوی سمنبوی

وصاته طاقولوب :

دیلرم زلفکه رد ار اولیم

شرقیسی قانلودردیه ال چیره رق ایسته بن

بکدن . ناصله او نه کنه بریکنه عادی صندلی

قو طره دبه سورمه رک بوزمک آرزوسیه

هر آقشام وولطه به چیقوب بناشیرکن

واستیفه رانده . فوراقو نطورا . مایناغیه

تیرینک آشاغی . اورصلک . براصه باشنه

سرن آلبورا . فودطنسه . بورا . دبه

کندی کندینه قومادا برن روزکار یاقه

کیچیدن . علی الصباح غزنه آدیرم رق

استاسیون باشنده معنالی معنالی تسملرله

اوراده کی مکتوبی بن یازدم . مفرد متکلم

صفیه سته انتجا ایدن بخار ماهر دن . شافقی

شمندوفر قوندو کتورلرینک ترک حین

حرکتند :

— تمام !

نداسیه قافیه ترتیب اتمک وزمانده

یکی . اسکی . اورته . ده قادن طوب آمان

دبه شهرت بولان شعرا به طاش چیقارمق

هوسیه :

— بوق .. حمام !

مقابله دلاک نوازانه سندن . غازیوچی

میعینک طرا توری بطلایجان طاواسنه

تردیف دست عشه داریه کتیروب دیزدیکی

باربوتیا آلاجه سی تکر . جکر . ازسه

بزمه . دوزمه قاصولیه صلاطه سندن .

غوفه نک قولاق پانلادان موزیفه سندن .

طایوسک نازندن . آفتک نغمه بیازندن .

بلدیه باغچه سی منازعه سندن اوصادق .

(ثروت) لک صاحبان کویمزه کله مدیکی

سه تله انچنده کی ویاغیشند کی (معلومات) دن

حصه یاب اوله مدیمزه تاسف اجه مک

قابل اولیور .

(یاقه جق) دن سوکتیردیکی حاله

قلت نقد و بضاعه دن کریبان چاک شکوا

اولان حاجی ایساکر بر مرکب ایله آکا

مناسب بر آراهه اشتراسی خصوصنده

اظهار ایتدیکی تلاش ارباب مذاقک رغبتی

اوزرته مندفع اولمغه کوبه جاب ایدیه جک

صوبک بعدما بورلرله کتیرلر یوب دوش

مرا که تحمیل صورتیه اجرا ایدیه جکی

سویله یور .

لطائف

سوقاقده

— برادر یکمش اولسونی دبهیم

نه سویلهیم . بتک بکرک آتش . کول کی

اولمش . خیر اوله ؟

— آرتق هیچ صورمه دبشچیدن

کلیرم .

— ای چکه بیلدی می باری ؟

— یالکز دیشمی اولسه نه ایسه .

جیمده کی یازیم لیرانه چکدی .

— ان شاء الله آجی فلان قالدی یا ؟

— چوق شکر دیشیمک آجیسی

یکدی اما . یاره نککی اوله بر قاج کونده

یکه جک آجیلردن دکل !

—

آقشام خانه سته عودت ایدن موسیو

ایله مادام آره سنده

زوجه — افندی سز ایشی آرتق

آرتدیگر !

زوج — خیر اوله خانم جقم ! . بر

قباحتی ایشلدم ؟

زوج — اوتانه دن ده صور بیورسکر .

اوطی لیش کی لوانطه قوقوسیه

طولدر بکر . هانکی قوقش قاطاغک

لوانطه سی سورنیکز باقم ؟

زوج — (صفوت قبسله) جام

صاحبان سوقاغه چقه جقم صره ده توال

ماصه کزک اوزرنده کوزیمه بر لوانطه

دیشی ایشلیدی ده . آتی سوروندوم .

—

کورینچیلکه چقه جق والده ایله

اوغلی آره سنده

— والده جکم . بکنه جککز قزک

جهازی طولونجه اولسنی اونونیکز .

— یک ای اوغلم . یاقز فصل

اولسون باقم ؟

— سویلمک لزوم وارمی ؟ طبق

جهاز کی طولونجه !

روؤف یکتا یک افندی به

مخزن اسرار موسیقی . عارف سر

جلالی ذکائی دده افندی مرحومک ترجمه

حالی مشتاقان ادب و موسیقی یک بیوک

برحس توقیر وشکران ایله او قومشاردر .

خواجۀ مرحومک مسلم اولان فضائل

اخلاق و علم موسیقی ده کی مزیات عالی

مخصوصه سی نکار و تکراره مصروف اولان

خدمت مبروره ادبانه لرنه قارشو عموم

اخوان طریقه جلایه اولیه نامنه عرض

من وشکران ایدر و بویه بر خدمت

کریک غزنه ستونلرنده قلوب آروجه

کتاب شکنده دخی طبعیه نقضک تعمیه

صرف همت بیوزملرنی نیاز ایلرم اقدام .

« شادماندرو بخندمک یک »

« روح پاک جناب مولانا »

در سعادت : ۸ تموز ۱۳۱۵

محمد ضیا

مخبرات علیه

« علی کمالی زاده : عز زراغب و فانی »

امضای مرثیه منتشره صاحبته — اثر کزی

ترجمان تأثر اطلاقه شایان بولدق ایسه ده

لسب درج ایدمه جکزه

§ یکیشرلی احمد راسم افندی به —

التفات کز دن ممنون اولدق . اثر لکر لکر درجی

حقنده ایدمه جکزه وعده اولری کورمه مزه

توقفا ایدر . استعدادیکزی تبریک ایدرز .

بیلمهجه

× × ×

× × × × ×

× × × × ×

× × ×

برنجیسی : صنایع نفیسه دن بزی

ایکنجیسی : روم ایله ده برشراسمی

اوجنیسی : برمه و ده در .

حل ایدنه کوزل . نافع بر کتاب اهدا

ایدیه جکدر .

ممدوح

معلومات — طاهر یک طبعه سنده طبع اولمشور